

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház. I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Armin.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre
2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Borkiállításunk.

Egészen szokatlanul, bocsánatkéréssel kell kezdenünk e cikkelyt. Bocsánatot kell kérnünk olvasóinktól, hogy ezuttal személyről szólunk előbb, semmint a tárgyról, mert minden rendelkezésünkre álló dicséző szavunkat elő kell vennünk, hogy kellőképpen tudjuk méltányolni azt a munkát, amelyet a bajai gyümölcsészeti egyesület elnöke Nagel Sándor tanítóképző-intézeti tanár, a bajai gyümölcsészeti egyesület ezidei borkiállításának szervezése és rendezése körül véghezvitt. Mert a mi sajátos viszonyaink közt nagy szellemi és fizikai munkát jelent az ilyen kiállítás eszméjének megpendítése, hisz ismervén a közreműködő tényezőket, már eleve bizonyos, hogy a terv kiviteléhez az eszme megpendítőjének csak kevés segítő kéz áll rendelkezésre, hogy az egész munkát legnagyobb részt neki magának kell elvégeznie. És ha most, a befejezett kiállítás után visszagondolunk az ott tapasztalt csínre, rendre, a tervszerűsége, mely a tervekhez híven kivitelre talált a megvalósítás stádiumában, kalapot kell emelnünk az elnök előtt, aki Vágó Rezső titkár és egy-két más segítő közreműködésével valóban nagy és szép munkát mutatott be városunk és környékünk közönségének. Elismerés illeti ezért őket, hála és köszönet, hogy sokoldalú és egész embert kívánó foglalkozásuk mellett és annak dacára még erre a nagy munkára is vállalkoztak. A magunk részéről örülünk, hogy siker koronázta fáradságukat. In theoria elhiszszük nekik, hogy a mint a kiállítás bezárásánál az elnök emlegette, minden tényező egyaránt méltó az elismerésre, de a valóságban a nagyközönség megnyilatkozott hangulatához csatlakozunk, amely szünet nélkül az elnök dicséretét hangoztatta. Vox populi, vox Dei. Ez előtt meg kell hajolni mindenkinek, még a bajai gyümölcsészeti egyesület szerény elnökének is.

Magáról a kiállításról csak nagy általánosságban szólnunk és elismerjük, hogy az fölülte fontos és becses dolog, nemcsak azért, mert közelebb hozta a termelőt a fogyasztó közönséghez, hanem azért is, mert megismertette egymással a termelőket. Fölülte fontos dolog ugyanis az, hogy most, midőn a lassan rekonstruálódó hegyi szőlők mellett a homoki szőlők fontos közgazdasági tényezőt képeznek, hogy most megismerjük szőlőtermelőink az okszerű szőlőművelés és borkezelés minden csinját-binját. Mai napság megdönthetetlen valóság az, hogy a homoki szőlők termése csak akkor válik egészen hasznossá és a kereskedelemre teljesen alkalmassá, ha azt okszerűen kezelik, ha annak minden előnyét megtartják és kifejlesztik. Talán sehohsem bosszulja meg magát annyira a félmunka, mint a szőlők és borok kezelésénél. És különös, de való tény az, hogy gazdáink közt még sok olyan van, aki azt hiszi, ha ahogy-ugy elvégzi a szüretet és a borkezelés finomabb részleteivel nem törődik, már megtette minden kötelességét. Ezen véleményéből kizökkenő gazdáinkat egyik hatalmas, talán leghatalmasabb eszköz, a borkiállítás, ahol gazdáink megletták a különbséget, amelyek mutatkoznak a borok és pinczék különböző kezelési módjainál. Ha ezen a téren a bajai gyümölcsészeti egyesület tagjai okulást tudtak maguknak szerezni, hogy ezt az eredményt

jóval becsesebbnek tartjuk azon eredménynél, melyet elértek, hogy bizonyos — amint halljuk, nem csekély mennyiségű bort eladtak. — Ha fel tudták ébreszteni és minél több helyen tudták felébreszteni a hajlandóságot az okszerű bor- és szőlőkezeléshez, úgy ezzel nagy lépéssel vitték közelebb városunkat és környékét a közvagyonosodás felé és ezzel valóban nemes cselekedetet vittek véghez.

Mi hiszszük is, hogy ez megtörtént és gazdáink ezentul okszerűbben és ennek következtében hasznosabban fogják kezelni azt, ami a Mindenható kegyelméből nekik, mint bortermés, osztályrészüll jut és akkor gazdag jutalmat nyertek azok, akik éjet és nappal együvé ragasztva, munkálkodtak a bajai borkiállítás szervezésén és rendezésén.

L. M.

Borkiállítás és borvásár.

A Bajai Gyümölcsészeti Egyesület, illetve fáradságtalan buzgalommal tevékenykedő elnökének Nagel Sándornak és titkárnak Vágó Rezsőnek nevéhez fűződik az a dicsőség, hogy városunk és vidékének bortermelői, nemes versenyre lépve, kitűnő fajta boraikból kiállítást rendeztek. — És ezuttal is beigazolást nyert, úgy miként az 1900-ik évben rendezett iparkiallítás, hogy váltvelet erővel, egyesült munkával mily biztató, mily kecses eredményeket lehet elérni.

A kiállítás közgazdaságilag fontos kihatásáról lapunk vezércikkében emlékezünk meg, ezuttal a kiállítás megnyitására és berekesztéséről és a kiállítás adatairól számolunk be:

A kiállítást nagyszámu közönség jelenlétében

Hadd mondok el a szomorú történetet úgy, ahogy megtörtént.

Valahonnan Felső-Magyarországból került Budapestre a Jóska gyerek. Szegény szülei nem tudtak vele a kis faluban mit csinálni. Sokkal több intelligencia látszott a fiún, semhogy meg ne próbálják, nem-e lehetne a fiuból „valamit faragni”. Eleinte a nagyvárosban két dolgot praktizált a gyerek, a tanulást és a koplalást. Mert tanulni nagyon szeretett a gyerek, ha nem volt nagyon éhes. Már pedig a koplalásból ki nem fogyott. Megtörtént vele sokszor, hogy egész héten át csak kenyérré jutott és abból is szűken tellett. Ha a népkonyha ebédjére futotta a 10 krajczár — akkor még krajczárokból beszélünk — akkor fényes ebédet evett. Megesett vele, hogy valamelyik iskolatársának anyja ebédre hívta, de az ilyen ebédekét megsínylette, mert nem bírta a gyomra a kiadósabb ételeket.

Nyomorúság volt a Jóska gyerek élete abban a két évben, melyben diákoskodott és elvesztette erejét. Nem bírt már tanulni, mert nem győzte a koplalást. Nem vigasztalta az a tudat, hogy a polgári iskola harmadik osztályát jelesen végezte. Mit használt neki a sok jeles, ha ahelyett, hogy testben gyarapodott volna, megfogytakozott. Nyurga ficzkó lett a kis tömzsi fiuból, majd elvitte a szél. Félve gondolt a közelgő télre, amelyről tudta, hogy az elkövetkezik a hideg, fagyos napokkal, de tudta azt is, hogy a hazuról hozott télikabát szerte foszlott és nincs új, amit helyette vegyen. Szüleinek nem mert írni, mert atyja beteg volt, magának sem kereshetett elegendő.

Ahogy elkövetkezett az augusztus, a Jóska gyerek merészet gondolt. Elment a sarki fűszereshoz és beállt hozzá inasnak. Nem volt valami rózsás dolga, mert reggeli 6 óratól este 10-ig talpon kellett lennie. Az árukat behordani, házhoz szállítani, nyáron izzadni, télen fázni. A kezei felfagytak és megduzzadtak a hidegben, itt-ott jól meg is taszigálták az utczán, de mindezt szó

nélkül tűrte, mert a gazdája ellátta étellel, ruhával és néha napján kapott pár krajczárt, amiből könyveket vehetett és tanulhatott.

És a Jóska gyerek tanult. Ha megjelent egy-egy új vers, valamelyik újságban, felretette a lapot és a verset megtanulta. Az újságok regényeit fálta egyre-másra úgy, hogy sokszor megesett vele a baj, hogy nem látta az üzletben a vevőket a sok olvasástól. Ilyenkor természetesen volt pörlekedés, de ő nem bánta, csak legyen olvasni valója. Az inasokdás három esztendője letelt. A Jóska gyerekből József lett, valóságos fűszerkereskedő segéd, akinek kis fizetéséből sok mindenre tellett. Egy kis ruhára, itt-ott egy könyvre és vasárnaponként a színház karzatára, ahonnan szent áhitattal leste a színészek játékát. Ha vasárnaponként találkoztunk vele, még el volt telve a mult vasárnapi előadással és lázasan várta az estét, amikor újra ott lehet, hogy lássa azt a káprázatos fényt, amelyben a színdarabok megjelennek.

Úgy mondja az egész világ, hogy a színház művelő, nemesíti a lelket. A mi Jóskánk azonban megbánta azt a pillanatot, amelyben először átlepte a színház küszöbét. Az idegen, festett világ, amelyet ott látott, megzavarta esztét, egész lényét. Éjjel-nappal a színházon, az ott látott előadásokon járt az esze. Minden idegével a színházon csüngött és boldog volt, ha a főváros utczáin, vagy a bolt előtt meglátott és megismert egy színészt. Ez a lázas állapot meg nem szűnt, sőt mindig erősödött. Már nem volt neki elég a színházba menni, most már szüksége volt, hogy előadás után odaálljon a színészek kijárójához és ott leste, várta őket, amíg kijönnek. Ha megpillantotta valamelyik kedvencét, hársányi éljennel fogadta. Akkorát kiáltotta, hogy a megtisztelt sokszor a fülehez kapott, de azért udvariasságból mégis meghajította magát.

Egy csunya őszi, esős vasárnap estéjén, amikor a színház zsufozásig megtelt és a karzaton nagy volt a forróság, a Jóska annyira el volt ragadtatva az előadástól, hogy átizzadva, átmele-

T Á R C Z A.

A Jóska gyerek.

(Vázlat.)

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Borongós őszi napon, amikor az első fagy megcsipte már a fákat és lepergett leveleiket, temetésre mentünk. Nekéz köd ült a tájon, fojtó volt a levegő, a föld pedig rögös. Igazi temetkezési nap. A kórház halottasházának udvarán csak kevesen gyülekeztünk. Mindössze tizen-tizenöten, köztük az elhunyt négy gyermeke, néhány rokona — jobbára napszámosok — és három-négyen kaputos emberek, akiknek hivatalból volt kötelességük elkísérni az utolsó utjára azt, aki hűségese szolgált bennünket és rászolgált, hogy kegyeletünk megnyilatkozzék mellette.

A pap hamarosan elvégezte a dolgát és mi megindultunk a temető felé. Hát bizony tapasztaltuk, hogy az emberek még a temetőben sem egyformák. A gazdag emberek sírjai ott díszlenek az utak mentén, a szegényebbek belül kapnak helyet és minél szegényebb volt a halott a földi életben, annál hátrább kerül a sírja a temetőben. A mi halottunkat is elvitték keskeny utakon, bozótokon keresztül messze, hátra és ott adták át az anyaföldnek. Csak az vigasztalt bennünket, hogy a másvilágon nem a földi vagyonunk szerint fognak bennünket megtaksálni, ott egyéb, becsesebb tulajdonságainkat fogják számba venni.

Ahogy vége volt a temetésnek és a kis gyász kíséret elszaladni kezdett, valaki elkezdte a sopánkodást, hogy a szegény ember temetésére milyen kevesen jönnek, hogy a szegény embert meg a kisérőket az utolsó utra, pedig egyikünk sem volt rokona a szegény fiúnak, akit egy rémkép vitt a romlásba.

Schmausz Endre főispán, a kiállítás védnöke nyitotta meg vasárnap d. e. 9 órakor. A főispán városunkba a reggeli vonattal érkezett, hol Dr. Hegedűs Aladár, Scherer Sándor, Lerner Antal, Vágó Rezső és dr. Lemberger Armin, a gyümölcsészeti egyesület választmányi tagjaiból alakult bizottság fogadta.

A megnyitó ünnepélyen *Nagel* Sándor egyetemi elnök üdvözölte *Schmausz* Endre főispán, kiállítási védnököt, örömeinek adva kifejezést, hogy ismét Ő méltóságát láthatja a kiállítás elén és hogy a bajai és baja-vidéki termelők, felfogva és megértve a kiállítás nagyhorderejű közgazdasági célját, oly tömegesen jelentek meg boraikkal a versenyterületen. Reményének adott kifejezést, hogy a bortermeles hova-tovább Baja városára és környékére nézve fontos közgazdasági tényezővé fogja magát kinőni. Kéri a főispánt, hogy a kiállítást, mint annak védnöke, nyissa meg.

Schmausz Endre főispán, mint a kiállítás védnöke ismert eloquenciájával nagyobb szabású beszéddel nyitotta meg a kiállítást. — Örömmel jött — úgy mondja — a kiállítás megnyitására, mert ez újabb bizonyítéka annak, hogy Baja város értelmes lakossága nemcsak az ipar terén, de a gazdaság terén is üdvöset és hasznosat tud produkálni és hogy munkával és szaketellemmel igyekszik kiaknázni azon tőkét, mely a homoki szőlők racionalis megművelésében rendelkezésére áll. Erősen hiszi, hogy a gyümölcsészeti egyesület vezetése mellett a bortermeles Baja- és környékére kiválóan fontos szerepre van hivatva és hogy lényegesen hozzá fog járulni, miszerint a pangó közgazdasági életet Baján új erővel felfrissítse és folyton táplálja. — Ezután a kiállítást megnyitottnak jelentette ki. A főispán beszédét zajos éljenzéssel fogadta a közönség.*)

A kiállítást, mely vasárnap és hétfőn volt nyitva, folyton nagy közönség látogatta. Hétfőn délután 5 órakor rekesztette azt be *Vágó* Rezső egyetemi titkár a következő talpraesett beszéddel:

Mélyen tisztelt Közönség!

Megnyugvással és lelkesedéssel zárhatjuk be jelen borkiállításunkat. Megnyugvással, mert a kiállítóba helyezett hűtünkben nem esatlakoztunk, midőn termelőink kiállították a jó Isten ajándékát emberi tudásuk összességével. Lelkesedéssel láthatjuk ebből, hogy Baja és vidéke bortermeleinek helyes szakértelme mire képes. Törekvésünknek

*) A megnyitó beszédet egész terjedelmében, mint-hogy azt csak lapunk zártakartok kaptuk kézhez, a jövő számban fogjuk közölni.

Szerk.

gedve rohant le leróni tiszteletének adóját. Nem gondolt rá, hogy a hideg esőben megbetegedhetik és csak amikor hazaért fűtellen szobájába, érezte, hogy láza van, amely egész éjjel gyötörte. Reggel nem tudott talpra állni és a nap folyamán állapota oly súlyossá vált, hogy kénytelen volt a gazdája őt kórházba vitetni.

Ismerősei közül senki sem tudott betegségről. Csak a legközelebbi vasárnap, amikor hiába vártuk és elindultunk felkeresni, tudtuk meg, hogy a Rókus kórházban fekszik. Meglátogattuk minden nap, de nem sokáig látogattuk, mert meghalt a szegény fiú.

A véletlen úgy hozta magával, hogy halálát csak temetése napjának reggelén tudtuk meg. Nagy sietve indultunk el ketten a Kerepesi-ut melletti temetőbe, hogy lerőjjük kegyeletünk adóját. Ketten mentünk ki együtt és vártuk, hogy a többiek is jöjnek ismerősei közül. De bizony csak ketten maradtunk és a két sírásó. Mielőtt kivittük volna a halottasházból, megakartuk nézni mégegyszer, utoljára. Megmutattak és mi megdöbbenve néztük a bonczolókéstől összevissza metélt arcot, fejet, melyben sohasem ismertünk volna a mi Jóska barátunkra. A két sírásó és mi ketten megfogtuk a Szt. Mihály-lovát és kivittük a Jóska gyereket a temető egyik félreeső zugába.

Sírtunk. Sírtattuk a szegény fiút és sírtattuk a szegény szülőket, akik még úgy lehet azt sem tudták, hogy reményességüket temetik.

Négyen nyaghamar elhantoltak a sírt és a temetőből kijövet meg voltak győződve, hogy kisebb gyászkerete nem volt halottnak. E perczben gördült be egy gyászkocsi, melyre a koporsó rá volt szijjazva, hogy le ne essék és a koporsóval senki sem jött.

* * *

Ez a temetés jutott eszembe, amikor a múlt napokban, őszi időben, tizen-tizenötven temettünk egy szegény embert.

Lengyel Manó.

szép eredménye mutatja a haladásnak biztató erejét! Köszönjük a törekedő kiállítóknak hazafias támogatásukat! Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy a kiállítási bizottságnak fáradságtalan-ságáért és a nehéz feladatol teljesítő jutnyek elismerése méltó munkásságáért meleg köszönetet mondjunk.

Végezetül szabadjon a nagyközönség lelkesítő érdeklődéséért hálás köszönetünket tolmácsolni, mert a közönség rokonszenve mindenkor ez eszme diadalát jelenti. Most pedig a kiállítási bizottság nevében köszöntöm mindazokat, kik egyenként és összesen a siker eléréséhez egy parányival is hozzájárultak; ezzel a kiállítást bezártunk jelentem ki.

Ezután még *Latinovits* János ügyvéd, a termelők nevében adózott köszönettel *Nagel* Sándor gyümölcsészeti egyesületi elnöknek buzgó fáradozásáért, ki lelkes szavakban köszönté meg a személye iránt tanúsított ragaszkodást és szeretetet.

A kiállítás adataiból a következőket közöljük: A résztvevő községek száma 27.

A kiállítók száma 186.

Kiállított 451 féle bor és 100 féle pálinka.

A palackok száma kb. 2000 volt.

A kiállított borokból eladó készlet 5030 hl.

A kiállított borok ára 20 koronától felfelé egész 80 koronáig terjedt hektoliterenként; a legnagyobb tömeget 26—34 kor-ért kínálták. — A legtöbb kiválóan jó bor a fehér borok közt volt található, ahol egyes termelők a fájjelleg minden tényezőjét képesek voltak produkálni. A borvasár gyenge volt. Egy bajai kereskedő nagyobb mennyiségben vásárolt; kisebb kötés volt sok, de nem kiadó. Nagyobb mennyiségben a következő czégek jelentek meg a következők:

Reich L. és Fia Budapestról, nagyobb mennyiségű könnyű fehér borokból, Tittel Rudolf Tokajból, általában Melegh czég Kassaról és egy osztrák czég kértek mintákat. Legnagyobb kereslet könnyű fehér borok iránt nyilvánult. Az eladott mennyiség 400 hl-re tehető. A legtöbb boron egyszerű rátekintésre meg lehetett ismerni a gondos kezelést vagy pedig a hiányosat.

A bíráló bizottság a borkak színe, íze és zamata szerint hozta meg ítéletét, a mely a következő:

Diszoklevelet nyertek:

Allaga Ottó, Borsódi Latinovics János Baján, Glieck Mór B.-Almás, Halm Sándor B.-Madaras, Heller és Rollberg czég Sükösd, Horváth István, Madarász Pál, Miovácz Imre, Schleicher Antal, Schmidt Márton és fia Baján.

Arany érmet nyertek.

Schmidt Márton, Wilhelm-Károly Baján, Koós István Csataalja, Rathmann J.-né, Madzinyi Géza, Scharfenberger Lajos, Lerner Antal, Schumacher Ferenc, Grauaug Lipót, Horánszky László, Vojnits Dániel, Manhold Gyula, Gizinger Márton, Radány Kálmán, Mihályfy Ferenc, Stern Vilmos, Dujmovics István, Müller József, Manhold István Baján, Müller János Csataalja, Eckert János, Petrikánics Dániel, Vidákovics N. Bács-Almás, Köbling Antal, Plaveczi András, Sziklay Zsigmond, Piukovics Imre, Ditelján Jakab, Dr. Bézei Albert Baján.

Ezüst érmet nyertek.

Müller József Baracska, Schnadenberger Mátyás Bikity, Csösz Lajos Csanád, Ulrich Mihály, Évin Mihály Bács-Almás, Scherk Gyula, Fleckenstein Antal B.-Almás, Késmárky Béla Zombor, Szaday Kálmán Baja, Paszterkó Antal B.-Almás, Szlakó János, Dr. Fehér Lőrincz, id. Koller Imre Baján, Tomasiés Sándor Szt.-István, Bernhardt Ferenc, Rajesányi Bertalan Imre Baja, Eckert Mihály Bács-Almás, Perndl István, Martinovics Imre Bács-Almás, Hildenstab Rezső Baja, Huml Adám Csataalja, Szuszics János, Kovács Andor, Müller Antal, Scherk Lipót, Gera Vince Baja, Rausch J. Császártöltés.

Bronz érmet nyertek.

Ferenczy Lajos Csanád, Kovács Sándor Mélykut, Müller Péter Gara, Schön Péter Csataalja, Csóty Katalin Kalocsa, Dienst István Jankovác, id. Szélig Ferenc Baja, Kiss-Szabó Máté Baracska, Tóth Jenő Gara, Hauth József Csataalja, Dr. Koller Imre Baja, Bischof Bálint, Haulk Antal Csataalja, Rutterschmidt János, Scherk Lipót, Schnetzer Ernő Baja.

Elismerő okiratban részesültek.

Horváth József Baracska, Takács Lajos Sükösd, Kanecsar László Baracska, Aladics István, Aladics Ferenc, Horváth Péter Baja, Oszucskó Antal, Fodor István Nemes-Nádudvar, Reile Antal Gara, Murr János B.-Almás, Nágel Sándorné, Eötvösne Scultety Mária, Mihályffy F.-né, Schäfer Márton, Bischof György, Sopper Vendel, Heffner Mátyás, Koós István, ifj. Scherk Antal, Becker Adám, Stauer Antal, Mayer József, Stalter Antal Baja, Tury Bertalan, Elmer János, Koós József Csataalja.

Az izr. aggok házának felavatása.

Kégyeletos, szép ünnepély ment végbe múlt vasárnap délután az ujonnan épült izr. aggok házában. Ekkor avatták fel a közhasznú intézményt, melynek alapkövét *Weidinger* Salamon úrnak boldogemlékü neje szül. *Deutsch* Rozália úrnő nevének megörökítésére telt 20,000 koronás alapítványra rakta le, melynek létrejöttéhez és fenntartásához azonban a hitközségnek számos más nemesszívű tagja és egyéb nemeslelkű adakozó is járult és járul kisebb-nagyobb adománnyal, első sorban *Reich* Ignác úr 5000 koronás alapítványval, kit egyebeként is az oroszlárnész illeti még a jótékony és hajlékának létrehozatalában.

Hibáztalunk kell azért e helyütt az intéző bizottság azon eljárását, hogy a rendelkezésre álló kevés helyre való tekintetből, a felavatót *esaládi* természetű ünnepély keretében oldotta meg, holott az izr. aggok háza felekezeti jellege dacára is városi és hitközségi intézmény, miért is a hely és a meghívások kérdését más, szerencsésebb módon kellett volna megfejteni.

A kégyeletos ünnepség gyászdalok és egy magyar zsoltsir elenekezésével vette kezdetét, melyeket *Reisz* Iren k. a. polg. isk. tanító nő kísért fisharmoniumon. — Azután *Dr. Ador* Lipót rabbi, egy magas szárnyalású, szép beszédben méltatta a felavatandó ház nemes rendeltetését, kégyeletos szavakban emlékeztet meg neh. *Weidinger* Salamonné úrnőnek a közjótékony terén kifejtett áldásos tevékenységéről és hálás elismeréssel adózott azon nemesszívű adakozóknak, kiknek adományai a ház felépítését és fenntartását lehetővé tették és teszik, különösen pedig *Reich* Ignác úrnak, ki nemesak hogy nagyobb adománnyal járult hozzá a szép célhoz, hanem a ház felépítése, felszerelése, berendezése és partfogók szerzése körül is lankadatlan buzgalmat fejtett ki. — A szép szónoklatot a következő lendületes imá fejezte be:

„És most óh Örökkévaló Mindenható, Ég és Földnek teremője! Most miután az igralom e szentélyet magasztos rendeltetésének átadtuk, mely nyájias hajléka ügyefogyott agasztánainknak, kikre éltük alkonyán itten a szeretet napja szeliden mosolyog,

most halál adunk néked és dicsérjűk neved szentséget.

Ahítatos érzülettel elismerjük, hogy vegnélküli szeretettel ama szikrája, melyet az emberi kőbelbe Te ültettél, szívünket felmelegítette; hogy a Te igéd buzdított, lelkesített, midőn e szent munkához készültünk. Mélyen érezzük, hálaival elismerjük, hogy a Te szellemed vezényelt, a Te kegyed erősített, a Te mennyei segítséged támogatott, hogy e szent munkát bevégezhettük, „mert ha az Isten nem építi a hazát, az építők hiába fáradoznak rajta.”

Jóságos Istenünk, igralom Ura, a Te mennyei kegyedbe ajánljuk e hazát, hogy szemeid nyitlak legyenek e ház fölött éjjel és nappal, hogy isteni gondviseléssel örködjek fölötte most és mindenkor. Legyen szent akaratod, hogy községünk jótékony és közhasznú intézetei közt ezen ujonnan épült szentélyünk is, mint az igralomnak kedves memnyíruga fejlődjék és virágozzék, hogy mindig egyetértés és boldog megelégedés lakjék e házban, hogy ez a közrészvét által szeretettel és kegyelettel támogatva, mindig megfelelőhessen fenséges feladatának.

Azokom, kik számára e ház építettet, kik benne életük alkonyán biztos menhelyet, ápolást és szeretetet találjanak, azokom engedj teljesedni a zsoltsir szavát: Ne vess meg aggságom korában, ha erőmből kifogyok, ne hagyj el! Engedd, hogy mindig béke, egyetértés és boldog megelégedés lakjék e házban.

Aldd meg dusan, gazdagom, aldd meg erővel és egészséggel mind a nemeslelkű alapítókat és adakozókat, valamint mindazokat, kik e szent műnek magasztos céljai véghezvitelében fáradoztak, kik vetélkedve mutatták be e szentély oltárán vagyonuk, erejük és idejük áldozatait. Könyörülj rajtuk, a mint őök könyörültek elaggott, elhagyott gyermekeiden. Ökötök pedig azoknak, kiket a Te szent akaratod körükből elszóltott, mielőtt e munka bevégeződött, azoknak add nemes akaratuk jutalmát fent egeidben, menyek békét és lelki üdvöt. Hallgass meg igralom Istene, hó fohászunkat!

Az ünnepély az elhunyt *Weidinger* Salamonné úrnő lelki üdvéért elmondott imával ért véget

Helybeli és vidéki hírek.

Közigazgatási bizottsági ülés. Bajai város törvényhatóságának közigazgatási bizottsága folyó hó 8-án tartotta *Schmausz* Endre főispán elnöklésével rendes havi ülést. — *Dr. Bernhart* János tiszti főorvos jelentése sajnósan említi fel, hogy az elmúlt hónapban városunkban a közegészségügyi viszonyok nem voltak kielégítőek, amennyiben vörheny, kanyaró és hevenyhurut járványosan léptek fel. A népesedési mozgalmi statisztika némi esékely javulást tüntet fel, minthogy a születések száma kilenczszázalékkal felül a halálozások számát. Ezen ülésben tették le az esküt azon bizottsági tagok, kik az erdő- és mezőrendőri kihágások felett bíraskodnak.

Jószágvacsonya. *Mayer Károly* kir. járásbíró úr kezdeményezése folytán a helybeli bírói, jegyzői és ügyvédi kar tagjai tegnap a „Casinóban” társas vacsorát rendeztek.

Közgyűlés. A „Casino” ma délután 4 órakor saját helyiségeiben tartja meg rendes évi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1) 1901. évi számadás, 2) költségvetés 1902-re, 3) tiszlujtás.

Farsangi multságok. A mint értesülünk, a „Casino” február hó 12-én nagyszabású hangversenyyel egybekötött táncmultságot tart. — Az *izr. négyzet* pedig legutóbbi választmányi ülésen elhatározta, hogy február hó második felében *theatert* rendez.

Uj ügyvédek. *Dr. Fischhof* Béla a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette. *Dr. Schlieser* Ármin földink pedig Ujvidéken nyitotta meg ügyvédi irodáját.

Eljegyzés. *Valentin István* gazdasz, földink eljegyezte *Bein* Jakab mohácsi gépgyáros leányát, *Irma* úrhölgyet.

Házasság. *Dr. Gruber Károly* szabadkai ügyvéd f. hó 14-én vezeti oltár elé a bajai *izr. templomban* *Wiesel Mariska* úrhölgyet, *Wiesel Sándor* fakeskerdő ur bájos leányát.

Halálozás. *Mihalitska István* tanítóképző intézeti tanár 18 hónapos kislánya *Sörka* tegnap két napi szenvedés után elhunyt. A gyászborulról szülők iránt általános a részvétel.

Városi képviselőválasztás. A Szállás—Homokvárosrészben egy városi képviselő helye megüresedvén, annak betöltése végett a választás f. hó 16-ik napjára tüzetett ki.

Ellenpeticzió. A *Dr. Reich Aladár* orszgy. képviselő mandátuma ellen benyújtott peticzió ellen a bajai függetlenségi párt nevében *Wagner* Antal és társai ellenkérvényt nyújtottak be.

Halálozások. *Drégely Ferencz*, a bácsalmási kir. járásbírószék telegkönyvezetője folyó hó 6-án hosszabb betegség után 40 éves korában Baján elhunyt. A derek, közszeretnek örövendt tisztviselő halála nemcsak kartársai körében keltett fájdalommal részvétet. Végítzessége folyó hó 7-én ment végbe. — *Mátyai Mihály*, kőműves iparos f. hó 6-án életének 78-ik évében meghalt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 8-án ment végbe.

Közgyűlés. A bajai kereskedelmi és iparbank folyó évi február hó 16-án d. e. 10 órakor az intézet helyiségeiben tartja meg XXXIII-ik rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, a zárszámlának előterjesztése és az a fölött adandó felmentés. 2. A múlt évi nyeresémi felosztása iránti javaslatok. 3. Három igazgatósági tag megválasztása. 4. Egy felügyelő-bizottsági pótag megválasztása. 5. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes megválasztása. 6. A részvényesek által netán előterjesztendő alapszabályszerű javaslatok tárgyalása.

Jubiláló főszolgabíró. *Császár Péter*, földink a topolyai járás főszolgabírája vasárnap ülte meg negyedszázados érfordulóját annak, hogy a közigazgatási pályára lépett s hogy mint szolgabíró, illetve főszolgabíró a járás élén áll. Ez alkalomból tisztelői és barátai vasárnap délelőtt a Magos-féle étteremben diszbedet rendeztek tiszteletére, amelyen az egész járásból többen vettek részt.

Uj alügyész. Ő felsége, *Dr. Papp Sándor* aradi kir. aljárásbíró a szabadkai kir. ügyészhez alügyészre vezette ki.

Előléptetés. A *Ditelyán* Jakab őrmester nyugdíjaztatása folytán üresedésbe jött őrmesteri állásra *László* Márton rendőrvetetőt nevezte ki a polgármester. Rendőrvetetővé *Rehák* Györgyöt,

káplarrá *Mayer* Józsefet nevezték ki. Reméljük, hogy *László*, mint őrmester is megmarad a rendőrséghez beosztva, ahol mindenkinek a bizalmát és meglegedését kiérdemelte.

Halálozás. *Terbe Vincze* a szabadkai „Nep-szava” alapítója és szerkesztője f. hó 7-én este Budapesten a Rókus kórházban meghalt.

Műkedvelői előadás. A „*Bajai kereskedő ifjak együlete*” 1902. év február hó 1-én, szombaton, részben könyvtára, részben betegsegélyző pénztára javára a „Nemzeti Szálló” összes termeiben *Szögyi* Gina, *Rothschild* Zsigmondné és *Pollák* Fanny urhölgyek, *Berger* Dezső, *Fischer* József, *Janosits* Antal, *Lengyel* Manó és *Szohner* Sándor urak közreműködésével, hangversenyyel egybekötött zártkörű táncvizsgalmat rendez a következőkkel: 1. *Schubert*, *Rosamunde*, *Nyitány*, *Zongorán* előadják: *Janosits* Antal és *Szohner* Sándor urak, 2. *Verdi*, *Ária*, „*Troubadourból*.” Éneklő: *Berger* Dezső ur, 3. *Ridley*-*Kehne*, *Éljencsárdás*, *Hegedű* előadja: *Fischer* József ur, 4. *Gounod*, *Faust*: „*Ékszerárnia*.” Éneklő: *Szögyi* Gina urhölgy, 5. „*Egy kis vihar*.” Vigjáték I felvonásban. Irta: *Dreyfus* *Ábrahám*. Előadják: *Rothschild* Zsigmondné urnő (mint feleség) és *Lengyel* Manó ur (mint férj), 6. *Schumann*. A két gránátos. Éneklő: *Berger* Dezső ur, 7. *Hubay*, *Csárdajelenetek*, *Hegedű* előadja: *Fischer* József ur, 8. *Molnár* *Ferencz*. A pesti kis lány falun. Szavalja: *Pollák* Fanny urhölgy, 9. *Meyerbeer*, *Hugonották*; *Apróddal*, Éneklő: *Szögyi* Gina urhölgy. A zongorakiséretet *Janosits* Antal ur látja el. Jegyek előre válthatók: *Berndorfer* *Ede*, *Fischer* *Béla*, *Fischer* *Lipót* utódai, *Fischer* *Pál*, *Marosi* *Jakab*, *Reich* *Farkas* *Fiai*, *Rothschild* *Zsigmond* és *Rude* *Ignác* uraknál. Személyjegy ára: előreváltva 2 korona, este a pénztárnál 2 kor. 40 fill. Családjegy előreváltva 5 kor. este a pénztárnál 6 korona. Felülvezetések köszönettel fogadjatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdete este pontban 9 órakor.

Iskolai harmonium felavatása. A helybeli ágostai hitvallású evangélikus elemi népiskola az énektanítás érdekében megfelelő iskolai harmonium beszerzésére tudvalevőleg gyűjtést rendezett. Az iskola hatósága a nemes családok összegyűlt 360 koronáért szakértői tanácsra *Pajkr* *R.* és társa budapesti hangszergyárosoktól „*Cleopatra*” nevű, 5 oktavás (C—C.), 2 hangsorú és 10 változáttal ellátott, európai rendszerű harmoniumot rendelte meg, amely már meg is érkezett. A kiváló művészettel és gonddal külön iskolai czélra készített, kellemes, tömör hangú hangszernek *ünnepi felavatása* az iskolaszék és az egyháztanács tagjainak jelenlétében ma (12-én) d. e. 11 órakor lesz. — Vajha a játékoság meghozná a maga gyümölcsét s a harmoniumnak magasztos, ünnepi kísérete a gyermekeknek szívét mindenkor igazán megilletté és Isten dicsőítésére, a király iránti tiszteleltre és hazaszeretetre serkentené!

A szokásos üjévi üdvözlések megváltása ezimén a bajai első kath. négyzet jótékony czéljára, a szegények támogatására, a következő nemeslelkű jótévköz adakoztak: Özv. *Natti* Józsefné, *Schleicher* *Antalné*, *Bajai* *takarekpénztár* 10—10 kor.; *Zirczi* *rendház* 6 kor.; *Dr. Koller* *Imréné* 5 kor.; *Latinovits* *János*, *Dr. Hegedűs* *Aladárné*, özv. *Horák* *Istvánné*, *Ertl* *Józsefné*, *N. N.*, *Dr. Makray* *Lászlóné*, *Bodrogi* *Gyula*, özv. *Michálsch* *Józsefné*, *id. Szutrély* *Lipótné* 4—4 kor.; *Mayer* *Károlyné*, *Ertl* *István*, *Bajai* *kereskedelmi és iparbank*, *Schlieser* *Miksa*, *Dr. Nicolauz* *Bélané* 3—3 kor.; özv. *Csibás* *Ferenecné*, *Monaszterli* *Daniceza*, özv. *Müller* *Jánosné*, *Eötvös* *Nándorné*, *Dr. Borosné* *Allaga* *Margit*, *Klénáné* *Györgyné*, *Tomesányi* *Sándorné*, *Dr. Rosenberg* *Samuné*, *Scherer* *Sándorné*, *Müller* *Józsefné*, *N. N.*, *Scherer* *Antalné*, özv. *Császár* *Ferenecné*, *T. Uj* *Mátyásné*, *Halász* *Károlyné*, *Dr. Bernhart* *Jánosné*, *Schumacher* *Frigyesné*, özv. *Schleicherné*, *Fischer* *Bélané*, *Reich* *Farkas* *fiai*, *Schön* *Antal* és *Géza*, *Kollár* *Erzsné*, *Szuper* *Mihályné*, *Nanay* *Lajosné*, *Pollák* *Lajosné*, *Schlesinger* *Gyuláné*, *Navrattil* *Ede*, *Szabai* *Ferenecné*, *Pesche* *Károlyné*, *Dr. Alföldy* *Lajosné*, özv. *Latinovits* *Gyuláné*, *Dr. Reich* *Aladár* 2—2 kor.; *Dallmann* *Györgyné*, *Piukovits* *Antalné*, özv. *Allaga* *Imréné*, *Nagl* *Sándorné*, *Schmidt* *Martonné*, *Dr. Hetényi* *Pálné*, *Rózsa* *Lajos*, *Manhold* *Istvánné*, özv. *Bernhart* *Istvánné*, *N. N.*, *Hesser* *Gyuláné*, *Bernhart* *Erzsné*, *Hoffmann* *Lipótné*, *Szentmiklósné*, *Dely* *Gézáné*, *Szokolovitsné*, *Joánovits* *Milánné*, *Wunderlich* *Józsefné*, *Dr. Beczásy* *Gyuláné*, *Witzthum*

Józsefné, *Eckert* *Istvánné*, özv. *Erödyné*, *Gáspár* *Jánosné*, *Hübner* *Antalné*, özv. *Gludovátz* *Ferenecné*, *Hübner* *József*, *Bellosits* *Bélané*, *Scheibner* *Gyuláné*, *Hildenstab* *Antalné*, özv. *Paulkovits* *Erzsné*, *Sárdy* *Jánosné*, *Preimajer* *Pálné*, *Wagner* *Antalné*, *Berndorfer* *Edéné*, *Zwillinger* *Salamon*, *Hoffenreich* *Karoly*, *Diamant* *Lajosné*, *Prager* *testvérek*, özv. *Felner* *Józsefné*, *Pinter* *Ferencz*, *Rosenfeld* *Albertné*, *Scharfenberger* *Lajosné*, özv. *Hnatkovszky* *Mária*, *Schén* *Antalné*, özv. *Sztankovits* *Bélané*, *Szaday* *Kálmánné*, *Fürö* *Lajosné*, *Schön* *Ödönné*, *Weidinger* *Salamon* 1—1 kor.; *Devicsné*, *Wzente* *Irén*, *Széles* *Áronné*, *Mihályfy* *Ferenecné*, *Margit* 60—60 fill.; *Wildmann* *Jánosné*, 50 fill.; *N. N.*, *Koller* *Dezsóné*, *Posta* *Árpádné*, *Mihalicska* *Istvánné*, *Keszler* *Jakab*, *N. N.*, *Kerek* *Illésné*, *N. N.*, özv. *Gschöszer* *Lajosné*, *Järmer* *Lipótné*, *Krajesevics* *Mihályné*, *Deutsch* *Mátyás*, *Dallmann*, *Marosenszkyne*, *Lakos* *Imréné*, özv. *Vaits* *Jánosné*, *N. N.*, *N. N.*, özv. *Lederer* *Fülöpné*, *Kolozsvary* *Sándorné* 40—40 fill.; *N. N.* 30 fill.; *Radó* *Gyuláné*, *N. N.*, *Schuller* *József*, *N. N.* 20—20 fill. Özv. *Herzfeld* *Johanna* 2 kor. *Bekefy* *Ivanné* 1 kor. — Összesen: 224 kor. 30 fill. — Fogadják a kegyes adakozók szegényeink nevében a négyzet halás köszönetét. Baján 1902. január hó 12. A négyzet elnöksége.

Hirtelen halál. *Csilics* *Zsiga*, a város szolgálatában levő rendőr kedden este, midőn szolgálatba kellett mennie, azt jelentette *László* rendőrvetetőnek, hogy rosszul érzi magát. Előbb az örszobában feküdt le, később pedig midőn még rosszabbul lett, haza ment lakására, hol rövid szenvedés után meghalt. *Csilics*nek előzőleg semmi baja sem volt. A meghalt rendőrt felesége és hat kiskoru árvája siratja.

Fatolvajok. *Balogh* *János* városi rendőr és *Merkeva* *János* hajdú f. hó 5-én ellenőrző szolgálaton reggel 1/25 órakor a *Ferenecz*-csatorna zilipijéhez értek, ahol fatolvajokat véltek találni. Ott is észlelték *Prokop* *Mihályt* és *Molnár* *Ferenccet*, amint a báttaszéki válláslap erdejéből lopott fat rakták ki. *Prokop*, amint a rendőrt meglátta, eltámasztotta a ládát, de *Balogh* utána ugrott a vízbe, kihozta a tolvajokat és fát. A tetteseket bekísérték. — Ugyanezek a tolvajok *Schön* *József* kárára a kálócspati örs. urad. erdejéből a *Csertai* dunapártról 120 kor. értékű kőrisfát loptak el és értékesítették. A lopott fa megkerült és a vizsgálat megindult.

Megcsipett tolvaj. E hó 9-én *Balogh* *János* rendőr loptott fa eladásán észlelte meg *Jámbor* *István* bajai lakost, aki fél ól lágyfát akart eladni. A fa valószínűleg *Wiesel* *Sándortól* ered. A vizsgálat megindult.

Gyalázatos tréfa. *Tumbász* *Brunó* bekovai birtokos fiat jan. 4-én délután beszállították a szabadkai közkórház megfolyó osztályába. A szerencsétlen ember szomszédai és jóbarátai tréfájának áldozata, kik folyton avval évelődtek vele, hogy felesége megcsalja őt. *Tumbász* annyira szívére vette a rossz tréfát, hogy beleőrült.

Betörők egy üzletben. Vakmerő betörés következett el f. hó 5-én éjjel ismeretlen tettesek *Tauszig* *Vilmos* szabadkai kereskedőnek főtéri üzletében. A tettesek, mert valószínű, hogy többen voltak — a régi gymnasiumnak Eötvös-utca felőli részén levő polgári fiúiskola igazgatójának szobáját felöltötték, és egy téglaszécsésű falat, mely *Tauszig* üzlethelyiségét az igazgató szobájától elválasztja kiásták, hogy azon keresztül az üzletbe hatolhassanak. Tervüket azonban megakadályozta az, hogy az üzlethelyiségben az állványok deszkáztak, és így nem hatólhattak be az üzletbe. Hogy fáradságuk ne vesszék karba, az állvány deszkafalat is elfürészelték, de nem nagy részt vághattak rajta. Valószínűleg azért mert munkájukban valaki haborgatta, mitől megijedve ellillantak. A kivágott részen mégis sikerült 4000 kor. értékű téli kendőt elvinni. Érdekes a dologban az, hogy a tetteseknek azon a folyosón kellett átmenni, ahol a rendőrség helyisége van, s amely egyszersmind a rendőrség folyosója is. Uglátszik nagyon mélyen aludhattak a rendőrök, hogy nem vették észre, hogy folyosójukon betörők járnak. A betörést kora reggel vette észre az üzlet tulajdonosa, mikor az üzletet felnyitotta, azonnal panaszt tett a rendőrségnek, mely megindította a nyomozást. A tettesek eddig nem kerültek meg.

Apagyilkos. Hazsártos, részeges ember volt az öreg *Györgyi* *Sár-Szent-Lőrinczen*. Sokszor becsipelt, s ilyenkor mindenki reszkette szaladt előle. A fia is kitért neki ilyen állapotában, de végre is megcsalka a dolgot, főlebredt benne a huzár-virtus: szembeszállt a káromkodó öreggel, bár kést villogtatott kezében. S mikor a fékevesztett szenvedély az apát szitokra, ütésre ingerelte, ő is a fejét vesztette és oly erővel szoritotta meg apja nyakát, hogy az tehetetlenül hanyatlott hátra és

pár perc múlva holtan maradt a földön. Ekkor a gyilkos flu megremült, s hogy tettet elpálástolja, a lovak lábai alá dobta a holttestet; de a dolog titokban még sem maradhatott: önként jelentkezett tehát, s most a szegzárdi kir. ügyészség börtönében várja ítéletét.

Mammuth-csontok Tolnavármegyében. Berek-alján, Bonyhád határában több nagy Mammuth-csontot és Mammuth-állkapcát talált Rűck nevű molnár és azokat a vármegye muzeumának ajánlkozta.

Az ó-becse—szent-tamási közut kiegészítése érdekében dr. Radovánovits György orsz. képvis. vezetése alatt küldöttség tisztelget Latinovits Pál főispánnal. A küldöttség szóoka hosszabb beszédben, meggyőző érvekkel bizonyítgatván az ó-becse-szent-tamási közut kiépítését, a főispánnak eziránti támogatását kérte. — Latinovits Pál főispán válaszában kijelentette, hogy az ügyet behatóan tanulmányozni fogja, s csak ennek megtörténte után fog a kérdéses ügyben dönteni. Felhívta a küldöttség szóokát, hogy a kérelmet írásban is terjeszse be, egyben biztosítván a küldötteket, hogy a községek érdekeit mindig szíven viseli.

A bácskai sokacz nők háziipari kiképzése. A kereskedelemügyi miniszter a bácskai sokacz nőknek a háziiparként üzemeltetésben való kiképzése céljából hozzá intézett javaslatot figyelmébe vette. Felhívta a magy. kir. technológiai iparmúzeum igazgatóságát, hogy Szegedi Árpád ipari szakiskolai igazgatót mint szakértőt a helyszínére kiküldje, hogy nevezett ezt az ügyet, a szegedi kereskedelmi és iparkamarával egyetértőleg tanulmány tárgyává tegye. Felhívta a miniszter B. Bodrogh vármegye alispánját is, hogy a tanulmányozókat eljárásukban a maga részéről is támogassa.

A Horgony Pain Expeller igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 33 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipőfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuknak bizonyultak, sőt járványkórnaál, minő: a kolera hanyóhasolyás, az altesteknek Pain-Expellerrel való be dörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 fill., 1 kor. 20 fill. és 2 kor. üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony Liniment” kérendő és a „Horgony” védjegyre kérünk figyelni.

Hálásan köszönjük

ezúton mindazoknak, kik boldogult kedves férjem, illetve jó atyánk és testvérünk halálózása miatti fájdalomunkat jelenlétük és őszinte részvételükkel enyhíteni iparkodtak.

Baja, 1902. évi január hó 10.

Igert család.

CSARNOK.

Maradj adósom.

*Maradj adósom hát csak, élet!
Ne add meg hát a hírnevet,
Azért, míg itt hozzád beszélek,
Hidd el, a lelmem is nevet!*

*Valami böles kimondta egyszer,
Hogy „teljes boldog nincs sehol”.
Az egyik vágyáért az ember
Itt mindig bánattal lakol . . .*

*Látom biz ezt. Szívét temelve
Nagy hírt a sors itt többnek ad . . .
S az én nevem' csak hallj felelve:
S ne bántsa — boldogságomat . . .*

Láng A. József.

Nyilttér. *)

Borít óknak, kik a bort savanyúvízzel szedték, retik v. gyiteni min. csak 100t. **MATTONI-FÉLE** **GISSHÜBLER** **SZAVANYU-KUT** legjobb víz

Eljárható: E víz közömbösíti a borsavat és az italnak felette kellemetes, ingerlő mellékhat. ad, annélkül, hogy azt fektetése festené.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszerré, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényénél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest.**

Richter F. Ad. és társa, osász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

Kiadó üzlet.

Alulírott helyben, a (vásártér közepén) pesti országúton levő 161. számú **háza**mat a benne levő **korcsmai berendezés és helyiségek,** valamint **italmérés**i jogommal együtt **átadom** illetőleg **berbe kiadom,** esedtleg kedvező feltételek mellett **szabad kézből eladom.**

Özv. **IGERT KÁROLYNÉ.**

Egyetemes orvostudor

dr. Kuzman Oszkár

műtő-orvos (opérateur), szemész, orvosi gyakorlatát megkezdette. Lakik: **Fischer Sámuel-féle** alapítványi házban I-ső emelet. Található d. e. 8—11 és d. u. 2—4-ig.

Le Griffon

valódi francia **szivarkapapír és küvel.**

Kapható minden jobb kereskedésben.

Tisztelet annak, a kit illet!

Wilhelm Ferencz gyógyszerész úrnak **Neunkirchenben** (Bécs mellett). 1897. évi augusztus hó 11-iki kelettel **Altonából** a következőket írják:

„Immár 70 éves vagyok és 10 év óta ízületi csúzban és aranyér-csomókban szenvedek; és nem találhatam sehol sem segítséget. Csakis az Ön **Wilhelm-féle antiarthritikus antirheumatikus vértisztító tea**ja szabadított meg 3 hét alatt teljesen bajomtól. Köszönetet mondok úgy Önnek, mint a grófnének, kinek tudósítását a lapokban olvastam.

Teljes tisztelettel

Ackermann Keresztély

tőkepénzes

Altona, (Hamburg mellett) Reichenstrasse 6.

KAZAL JÓZSEF

könyvnyomdája Baján. (Báró Eötvös József utca.)

Mindennemű könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m.

KÖNYVEK,

folyóiratok, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok.

LAKODALMI MEGHIVOK.

Névjegyek, eljegyzési kártyák. Gyászjelentések, falragaszok a legizlésebb kivitelben olcsó áron készítettnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Községi nyomtatványok raktáron tartatnak.

Hirdetések olcsó áron felvétetnek.

Nyomatott Kazal József könyvnyomdája Baján.

SA
MLÁK

A
BAJAI HIRLAP
kiadóhivatala.

KÖRLEVELEK

A
BAJAI HIRLAP
kiadóhivatala.